

ת"פ 53118/09/17 - מדינת ישראל, נגד פרנסיס אמסיס

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 53118-09-17 מדינת ישראל נ' אמסיס

בפני
התביעה
נגד
הנאשם
כבוד השופטת, סגנית נשיאה אפרת פינק
מדינת ישראל, ע"י לשכת התביעות, רחובות
פרנסיס אמסיס ע"י ב"כ עו"ד רות גור

החלטה

לפניי בקשה לביטול כתב האישום שהגישה באת כוח הנאשם.

מבוא

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של העלבת עובד ציבור, לפי סעיף 288 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, ועבירה של התנהגות פרועה במקום ציבורי, לפי סעיף 216(א)(1) לחוק העונשין.

לפי כתב האישום, ביום 17.9.17, ישב הנאשם בחנות הגלידה "דלי קרים" ברחובות, כששני בקבוקי בירה לצדו. מלצרית פנתה לנאשם ושאלה אם היא יכולה לפנות את הצלחת שלו ובתגובה אמר הנאשם "את יכולה להרים את הזין שלי מצדי". הנאשם דרש כי תכין לו קרפ, ומסירבה, אמר לה "יא זונה, מי את בכלל, אני אזיין אותך, יא כלבה בת זונה". בהמשך, הגיעו שוטרי סיור למקום ושוטרת ביקשה מהנאשם כי יתן לה את בקבוקי הבירה שבידו. בתגובה אמר הנאשם "מי את יא בת שרמוטה, אני לא סופר את המשטרה", תוך שהוא ממשיך לקלל ולצעוק. כן צעק הנאשם אל עבר עוברות אורח "יא כוסית מה הייתי עושה לך". בהמשך, בתחנת המשטרה אמר הנאשם לחוקר אזולאי "אתה חוקר מניאק בן זונה, אני אזיין את אמא שלך היום, תשחרר אותי אם אתה גבר, אני מזיין את כולכם במכות ... תוריד לי את האזיקים. אני אעשה לך רצח". כן אמר לחוקר אוקון "אני אחתוך אותך בפנים ... אחרי שאתה משחרר אותי אני בא עם סכין חותך אותך בפנים".

2. באת כוח הנאשם טענה כי יש לבטל את כתב האישום ממספר טעמים: האחד, הנאשם טען כי הוכה על ידי שוטרים, אולם אין אישור שפיטה בתיק. גם לא הועבר חומר החקירה מתיק המחלקה לחקירות שוטרים לעיון הנאשם; השני, לא מתקיימות יסודות העבירה של העלבת עובד ציבור, לפי המבחנים שנקבעו בפסיקה, וגם לא היה בידי המשטרה אישור הפרקליטות לחקירת הנאשם ולהעמדתו לדין בעבירה זו; לא מתקיימות יסודות העבירה של התנהגות פרועה במקום ציבורי. לטענתה, התנהגות הנאשם בחנות הגלידה אינה מגלה עבירה, משום שלא צעק, לא השתולל ולא הניף ידיו או רגליו. יתר על כן, מיוחס לנאשם כי התנהג באופן פרוע בתחנת משטרה, שכלל אינה מקום ציבורי.

3. התביעה השיבה, כי באת כוח הנאשם לא הבהירה את המסגרת המשפטית הראויה להעלאת

טענותיה. לגוף העניין הוסיפה תגובתה ביחס לכל אחת מטענות הנאשם, כדלקמן: הנאשם לא העלה הטענה, כי התנהגותו נבעה מאלמוניות של השוטרים, ומכאן כי לא נדרש כלל אישור של המחלקה לחקירות שוטרים להגשת כתב האישום, וטענותיו יחקרו על ידי המחלקה לחקירות שוטרים בבוא העת. מכל מקום, גם אם בית המשפט יקבע כי נפל פגם בהתנהלות התביעה בהקשר זה, אין בכך כדי להביא לביטול כתב האישום, ולכל היותר, ניתן לדחות המענה עד לאחר קבלת האישור. מכל מקום, חומר החקירה טרם הועבר, הואיל ולא הסתיימה חקירת המחלקה לחקירות שוטרים; לטענת התביעה, התבטאות הנאשם מהווה העלבת עובד ציבור, ואין כל צורך באישור הפרקליטות לחקירה ולהגשת כתב אישום בהקשר זה; מיוחסת לנאשם עבירה של התנהגות פרועה או מגונה במקום ציבורי, ואמירותיו מהוות "התנהגות מגונה" כלפי המתלוננת. הנאשם גם צעק וקילל עת הגיעו השוטרים למקום. הנאשם המשיך לצעוק ולקלל בתחנת המשטרה, המהווה מקום ציבורי.

4. באת כוח הנאשם הוסיפה וטענה, כי היעדר אישור שפיטה מהווה פגם בכתב האישום. כן טענה, כי מכוח הדוקטרינה של הגנה מן הצדק, אין מקום להאשים הנאשם בעבירות של התפרעות במקום ציבורי, גם משום שבמקרים דומים, אין מוגשים כתבי אישום. מכאן טענה, כי מדובר באכיפה בררנית.

דין והכרעה

5. בית המשפט רשאי לתקן או לבטל את כתב האישום, אם התקבלה טענה מקדמית (סעיפים 149 - 150 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982; וראו גם על בירור טענות לפגמים בהגשת כתב האישום על ידי הערכאה הדיונית: בג"ץ 9131/05 **ניר עם כהן נגד מדינת ישראל** (6.2.06)).

6. באת כוח הנאשם העלתה מספר טענות מקדמיות. אתיחס אליהן אחת לאחת.

היעדר אישור שפיטה

7. לפי הנחיית פרקליט המדינה 2.18, עניינה של ההנחיה בתיקי חקירה בהם קיים חשד לתקיפת שוטר או לעבירה אחרת שנעברה נגדו על ידי אזרח חשוד, כאשר במהלך חקירת חשוד הוא מעלה טענה לשימוש בכוח שנקט שוטר נגדו. מוסיפה ההנחיה כי תכליתה לאפשר תיאום בין הרשויות ולמנוע מצב שבו ביחס לאותו אירוע יתנהלו שני הליכים מקבילים ברשויות שונות.

ההנחיה מפרטת דוגמאות לעבירות נגד שוטרים, מעבר לעבירות התקיפה: הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו ו/או העלבת עובד ציבור ו/או איומים - כאשר מחומר הראיות עולה, כי עבירות אלו קשורות בתלונתו של האזרח כלפי השוטר.

עוד מוסיפה ההנחיה, כי מקום בו שוקל תובע להגיש כתב אישום נגד אזרח בגין תקיפת שוטר או עבירות סמוכות, ובמהלך הבדיקה מתברר כי האזרח החשוד העלה טענה כי באותו אירוע בוצע כלפיו שימוש בכוח על ידי שוטר, יוודא התובע כי תלונת האזרח הועברה למחלקה לחקירות שוטרים. התובע ישהה קבלת ההחלטה בתלונה המקבילה נגד האזרח עד שתתקבל החלטה במחלקה לחקירות שוטרים.

8. גם בית המשפט העליון קבע, כי דרך המלך היא, סיום ובירור מלא של ההליך במחלקה לחקירות שוטרים, טרם הגשת כתב האישום, ורק אחריו ינתן "אישור שפיטה" שמכוחו יוגש כתב האישום (רע"פ 3588/16 **אלקובי נ' מדינת ישראל** (27.3.17)).

9. במקרה הנדון, הוגש כתב האישום לפני קבלת ההחלטה בדבר תלונת הנאשם נגד השוטור במחלקה לחקירות שוטרים.

אין בידי לקבל את עמדת התביעה, כי לא היה מקום לקבל ההחלטה במחלקה לחקירות שוטרים לפני הגשת כתב האישום, משום שהנאשם לא טען כי התנהגותו נבעה מאלימות השוטרים. אין בהנחית פרקליט המדינה כל תנאי הקושר בין התנהגות הנאשם ואלימות השוטרים. עניינה של ההנחיה בעבירות נגד שוטרים שבוצעו באותו אירוע שבו טוען האזרח כי שוטרים נקטו באלימות נגדו.

העבירות המיוחסות לנאשם נגד שוטרים, בוצעו, לפחות בחלקן, באותו אירוע, שבמסגרתו טען הנאשם, כי שוטרים תקפו אותו.

10. לפיכך, היה מקום לקבל החלטה במחלקה לחקירות שוטרים, טרם הגשת כתב האישום, ונפל פגם בהגשת כתב האישום לפני קבלת ההחלטה. עם זאת, אין משמעות הפגם, כי יש לבטל בהכרח את כתב האישום.

11. לפי הלכת הבטלות היחסית, שהוחלה גם במשפט הפלילי, יש להבחין בין הפגם ובין תוצאות הפגם. על ההחלטה בדבר הסעד הראוי לקחת בחשבון את מכלול הנסיבות, לרבות התנהגות הצדדים, הפגיעה שתיגרם להם או לאינטרס הציבורי, האפשרות לתיקון ולריפוי הפגם, השלב בו מועלית הטענה, והפגיעה הפוטנציאלית בהגנת הנאשם (ע"פ 1053/13 **הייכל נ' מדינת ישראל** (23.6.13)).

12. במקרה הנדון, ההליך טרם החל והטענה בדבר פגם בכתב האישום הועלתה בהזדמנות הראשונה. עם זאת, לצד העבירות שבוצעו נגד שוטרים בוצעו גם עבירות נגד אזרחים. מכאן, כי כתב האישום שבנדון אין עניינו אך עבירות נגד שוטרים, ויש אינטרס ציבורי בבירור הרכיבים הנוספים של כתב האישום. יתר על כן, ניתן לרפא הפגם בדרך של המתנה למתן מענה לכתב האישום עד להחלטת המחלקה לחקירות שוטרים. לפיכך, לא מצאתי לנכון לבטל את כתב האישום, אשר "יוקפא" עד לסיום בירור תלונת הנאשם (ראו, למשל, תוצאה דומה: **רע"פ אלקובי**, לעיל). תוצאה זו מאזנת בין הפגיעה בזכויות הנאשם ובין הצורך שלא לעכב שמיעת ההליך הפלילי.

העבירות של העלבת עובד ציבור והתנהגות פרועה במקום ציבורי

13. גם לא מצאתי מקום להורות על ביטול כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק, ובשלב מקדמי זה של ההליך, לאור טענות הנוגעות להעלבת עובד ציבור ולהתנהגות פרועה במקום ציבורי. המדובר בטענות, הדורשות שמיעת ראיות וקביעת ממצאים, ואין מקומן בשלב המקדמי. כך למשל, הטענה בדבר מהות הדברים שאמר הנאשם ונסיבות אמירת הדברים, היא חלק אינהרנטי מהקביעה אם מדובר בהעלבת עובד ציבור. כך גם השאלה היכן במדויק התרחשה ההתפרעות המיוחסת, מי היה במקום, ומה בדיוק עשה הנאשם. לעניין זה טוענת למשל, באת כוח הנאשם, כי הנאשם לא צעק ולא השתולל. מנגד טוענת התביעה, כי הנאשם התנהל באופן מגונה. בשלב מקדמי זה, לא נקבעו ממצאים בנושאים אלו, וממילא אין בידי להכריע בהם כבר עתה. אף הפסיקה אליה הפנתה באת כוח הנאשם בהקשר זה עניינה בהכרעות דין שהתקבלו לאחר שמיעת ראיות.

14. באת כוח הנאשם גם לא הביאה כל תימוכין לטענתה, כי במקרים דומים, אין מגישים כתבי אישום בגין התפרעות במקום ציבורי.

15. לאור כל האמור, לא מצאתי מקום לבטל את כתב האישום בשלב מקדמי זה של ההליך.

16. עם זאת, הואיל וכתב האישום "מוקפא" לעת הזו, ועד לקבלת החלטה במחלקה לחקירות שוטרים, טוב יעשו הצדדים, אם יבואו בדברים באשר לעבירות הנוספות. בין היתר יש לקחת בחשבון, באשר לעבירה של העלבת עובד ציבור, את הלכותיו של בית המשפט העליון בדנ"פ 7383/08 **אונגרפלד נ' מדינת ישראל** (11.7.11) וברע"פ 5991/13 **סגל נ' מדינת ישראל** (2.11.17).
17. לפיכך, הדין שנקבע ליום 7.3.18, ידחה ליום 7.5.18. באת כוח הנאשם תדאג להתייצבותו במועד הנדחה.
18. התביעה תדאג להעברת ההחלטה למחלקה לחקירות שוטרים, על מנת שעד למועד הדין הנדחה תתקבל החלטה בעניינם של השוטרים הרלוונטיים. עד למועד זה, ובהיעדר החלטה אחרת, גם יועבר לעיונה של באת כוח הנאשם, חומר החקירה הרלוונטי מתוך תיק המחלקה לחקירות שוטרים.
19. בין ובין, יבואו הצדדים בדברים זה עם זה, על מנת לנסות ולסיים ההליך בהסכמות.

המזכירות תמציא ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ו' אדר תשע"ח, 21 פברואר 2018, בהעדר הצדדים.